

Bruxelles, 23 mai 2023
(OR. en)

9043/23

**Dosar interinstituțional:
2008/0140(CNS)**

**SOC 296
ANTIDISCRIM 41
MI 372
JAI 554
FREMP 131**

RAPORT

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul
Nr. doc. ant.:	8468/23
Nr. doc. Csie:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Subiect:	Propunere de directivă a Consiliului privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală - Raport intermediar

I. INTRODUCERE

La 2 iulie 2008, Comisia a adoptat o propunere de directivă a Consiliului cu scopul de a lărgi protecția împotriva discriminării din motive de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală la alte domenii, pe lângă încadrarea în muncă. Completând legislația comunitară existentă¹ în domeniul respectiv, propunerea de directivă orizontală privind egalitatea de tratament ar interzice discriminarea din motivele sus-amintite în următoarele domenii: protecția socială, inclusiv securitatea socială și asistența medicală, educația și accesul la bunuri și servicii, inclusiv locuințe.

¹ Mai concret, Directivele 79/7/CEE, 2000/43/CE, 2000/78/CE și 2004/113/CE ale Consiliului.

O mare majoritate a delegațiilor au salutat în principiu propunerea, multe delegații aprobând faptul că aceasta vizează completarea cadrului juridic existent printr-o abordare orizontală a tuturor celor patru motive de discriminare.

Majoritatea delegațiilor au afirmat importanța promovării egalității de tratament drept valoare comună în cadrul UE. În special, mai multe delegații au subliniat importanța propunerii în contextul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD). Cu toate acestea, unele delegații ar fi preferat dispoziții mai ambițioase cu privire la handicap.

Deși au evidențiat importanța combaterii discriminării, anumite delegații au pus sub semnul întrebării necesitatea propunerii Comisiei, considerând că aceasta reprezintă o încălcare a competenței naționale în anumite privințe și contravine principiului subsidiarității și principiului proporționalității. De asemenea, o serie de delegații au solicitat clarificări și și-au exprimat îngrijorarea în special cu privire la lipsa securității juridice, la repartizarea competențelor și la impactul practic, financiar și juridic al propunerii.

Două delegații au menținut rezerve generale cu privire la propunere.

Pentru moment, toate delegațiile au menținut rezerve de examinare generală cu privire la text.

CZ și DK au menținut rezerve de examinare parlamentară. Comisia sprijină căutarea unui compromis, menținând în același timp o rezervă de examinare cu privire la orice modificare a propunerii sale inițiale în această etapă.

Parlamentul European și-a adoptat avizul în cadrul procedurii de consultare la 2 aprilie 2009². Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie 2009, propunerea intră în acest moment sub incidența articolului 19 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; în consecință, este necesară unanimitatea în Consiliu, după obținerea *aprobării* Parlamentului European.

² A se vedea documentul A6-0149/2009. Alice Kuhnke (SE/Verts/ALE) a fost desemnată drept raportor de către Parlamentul actual.

II. LUCRĂRILE CONSILIULUI SUB PREȘEDINȚIA SUEDEZĂ

În urma discuțiilor care au avut loc în 2021 și 2022, axate în mare parte pe dispozițiile referitoare la handicap³, Grupul de lucru pentru chestiuni sociale⁴ a continuat examinarea dosarului pe baza unei note de orientare⁵ prezentate de președinția suedeză.

În nota sa de orientare, președinția a invitat delegațiile să indice dacă consideră necesară o clarificare suplimentară a anumitor dispoziții-cheie privind *conceptul de discriminare* (articolul 2), *domeniul de aplicare* (articolul 3) și *amenajarea corespunzătoare pentru persoanele cu handicap* (articolul 4a).

Un număr mare de delegații au considerat că nu este nevoie de clarificări suplimentare cu privire la elementele de mai sus. O delegație și-a reiterat opinia potrivit căreia propunerea nu respectă principiul subsidiarității. Alte delegații au considerat că sunt necesare lucrări suplimentare cu privire la cele trei aspecte, precum și cu privire la alte părți ale textului. Printre principalele chestiuni semnalate în cadrul discuției s-au numărat:

Articolul 2 – Conceptul de discriminare

O delegație a solicitat o definiție mai clară a conceptului de discriminare, astfel încât să se evite pe viitor insecuritatea juridică și necesitatea interpretării noțiunii de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE).

Anumite delegații au dorit ca, atât în articole, cât și în considerente să fie clarificat *conceptul de discriminare din motive multiple* (inclusiv cel de discriminare intersecțională)⁶.

Anumite delegații au solicitat reintroducerea în text a noțiunilor de *discriminare prin asociere* și de *discriminare bazată pe presupuneri*.

O delegație a dorit ca domeniul de aplicare al directivei să fie extins pentru a include identitatea de gen și exprimarea de gen, alături de orientarea sexuală.

³ A se vedea doc. 9109/21, 14046/21 și 13070/22.

⁴ Reuniunea a avut loc la 11 mai 2023.

⁵ Doc. 8468/23.

⁶ A se vedea și considerentul 12ab.

Anumite delegații au considerat că este necesară clarificarea dispozițiilor privind diferențele de tratament care sunt admisibile în furnizarea de servicii financiare și care sunt bazate pe vârstă sau pe o tulburare de sănătate care poate fi legată de handicapul unei persoane, inclusiv în contextul Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CNUDPH).

Articolul 3 – Domeniu de aplicare

O delegație a solicitat clarificarea dispozițiilor privind „vârsta”, astfel încât să se evite pe viitor insecuritatea juridică și necesitatea interpretării acestor dispoziții de către CJUE.

O delegație a solicitat eliminarea trimiterii cu rol moderator la „tradițiile juridice” naționale, în vederea asigurării respectării supremației dreptului UE [articolul 3 alineatul (1)]. De asemenea, o delegație a pus sub semnul întrebării excluderea din domeniul de aplicare al directivei a drepturilor de securitate socială legate de starea civilă.

Articolul 4a – Amenajarea corespunzătoare pentru persoanele cu handicap

Anumite delegații au considerat că este necesar să se clarifice drepturile și scutirile specifice care decurg din dispozițiile privind amenajarea corespunzătoare, inclusiv conceptul de sarcină disproporționată. Reamintind importanța menținerii coerenței cu CNUDPH, mai multe delegații au avertizat, de asemenea, cu privire la orice relaxare a dispozițiilor privind handicapul, inclusiv cu privire prelungirea termenului prevăzut pentru punerea în aplicare a cerinței de a asigura amenajări corespunzătoare [articolul 15 alineatul (2)]. O delegație a solicitat reintroducerea în text a dispozițiilor privind accesibilitatea.

O delegație a subliniat, de asemenea, necesitatea de a elimina sau de a alinia articolul 12 în lumina discuțiilor în curs cu privire la propunerile de directive privind standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității.

Reprezentantul Comisiei a subliniat necesitatea menținerii nivelului de ambiție în ceea ce privește protecția împotriva discriminării pe motive de handicap și și-a exprimat opinia că directiva trebuie, în măsura posibilului, să fie interpretată în concordanță cu CNUDPH. În ceea ce privește accesibilitatea, reprezentantul Comisiei a remarcat că a fost menținută în textul actual [articolul 4a alineatul (4)] dispoziția din propunerea inițială care prevede că directiva nu aduce atingere dispozițiilor din dreptul Uniunii care reglementează accesibilitatea în ceea ce privește anumite bunuri sau servicii. În ceea ce privește eliminarea dispozițiilor privind accesul nediscriminatoriu efectiv, reprezentantul Comisiei a reamintit, de asemenea, că este necesar să se asigure că această modificare nu va reduce protecția persoanelor cu handicap în domeniile reglementate de directivă.

III. CONCLUZIE

Un număr mare de delegații și-au reafirmat sprijinul ferm pentru propunere și pentru adoptarea rapidă a acesteia, multe dintre acestea indicând că ar putea sprijini directiva în forma sa actuală. Reprezentantul Comisiei a subliniat faptul că adoptarea propunerii este în continuare considerată drept o prioritate de către Comisie, care este dispusă să sprijine în continuare negocierile, astfel încât să se înregistreze progrese cu privire la acest dosar. Având în vedere timpul scurs de la depunerea inițială a propunerii, mai multe delegații au solicitat, de asemenea, discuții la nivel politic în vederea depășirii impasului, dacă este posibil.

Deși s-au înregistrat anumite progrese în cursul celor mai recente discuții, care au arătat încă o dată că proiectul de directivă se bucură de un sprijin larg, este evident că va fi nevoie de lucrări suplimentare ample înainte să se poată obține unanimitatea necesară în cadrul Consiliului.